

2021

M.A.

1ST Semester Examination

SANSKRIT

Paper –SAN- 102

Full Marks: 40

Time : 2 Hours

The figures in the right hand margin indicate marks
Candidates are required to give their answers in their own Words
as far as practicable

संस्कृतेन देवनागर्या च यथेच्छं प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम् । (१००-१२० शब्दमध्ये) 10 x 4 = 40

१. कठोपनिषद् कस्य वेदस्य कस्यां शाखायाम् अन्तर्गता? तत्र यमेन कति वराः प्रदत्ताः? द्वितीयवरस्य स्वरूपं संक्षेपेण आलोच्यताम् ।
२. कठोपनिषदि निहितं ब्रह्मतत्त्वं संक्षेपेणोपस्थाप्यताम् ।
३. के महायज्ञाः ? तेषु ब्रह्मयज्ञस्य स्वरूपं संक्षेपेण निरूप्यताम् ।
४. शुनःशेष उपाख्यानानुसारं चरैवेति इति मन्त्रस्य याथार्थ्यं प्रतिपाद्यताम् ।
५. केनोपनिषदनुसारं आत्मस्वरूपं निरूप्यताम् ।
६. का नाम उपनिषद् ? मुख्य-उपनिषदः काः ? तासु केनोपनिषदः मूलं वैशिष्ट्यं संक्षेपेणोपस्थाप्यताम् ।
७. सप्रसङ्गं व्याख्येयम् –

i. श्रोत्रस्य श्रोत्रं मनसो मनो यद् वाचो ह वाचं स उ प्राणस्य प्राणः ।
चक्षुषश्चक्षुरतिमुच्य धीराः प्रेत्यस्मात्लोकादमृता भवन्ति ॥

ii. आत्मानं रथिनं विद्धि शरीरं रथमेव तु ।
बुद्धिं तु सारथिं विद्धि मनः प्रग्रहमेव च ॥

८. ऐतरेयब्राह्मणस्य नामकरणं किमर्थम् ? तत्र शुनःशेष उपाख्याने रोहिताजीगर्तयोः कथोपकथनं संक्षेपेणोपस्थाप्यताम् ।

N.B. - Mention all details at the top of the answer sheet in the provided format and attach the PDF file in

Email and send to pgsan@pkcollegecontai.ac.in
